

Αρχαία Λατομεία Πάρου

Σάββατο 16
Νοεμβρίου 2019
10:30 - 18:00

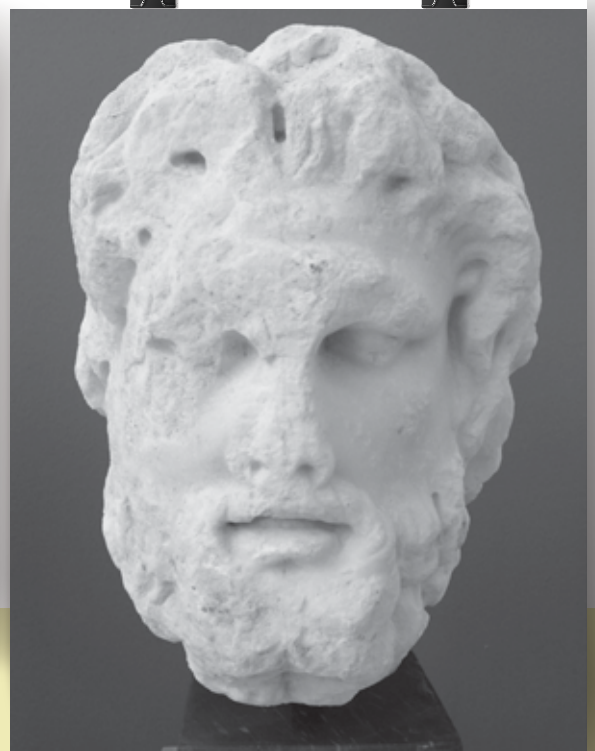
Αίθουσα Πολιτιστικού
Συλλόγου «Αρχίλοχος»,
Παροικία

Ημερίδα με συζήτηση, προβληματισμό
& λύσεις με στόχο ένα πρόγραμμα δράσης
για την προστασία και την ανάδειξη
των αρχαίων λατομείων της Πάρου.

Διοργάνωση Φίλοι της Πάρου σε συνεργασία με τοπικούς φορείς
και με τη συμμετοχή της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κυκλάδων.
Υπό την Αιγίδα του Δήμου Πάρου.

Για ένα πρόγραμμα δράσης για την προστασία και ανάδειξη των αρχαίων λατομείων της Πάρου

Η λειτουργία των λατομείων ξεκίνησε από την πρωτοκυκλαδική περίοδο (3200 π.Χ.) και έληξε τον 19^ο αιώνα. Δεν έπαυσαν ποτέ να είναι ο συνδεδετικός κρίκος της πολιτιστικής ταυτότητας της Πάρου – το υπέροχο λεπτόκοκκο και λαμπρό της μάρμαρο, ο λυχνίτης, με το οποίο κατασκευάστηκαν τόσο σημαντικά γλυπτά και αρχιτεκτονήματα μέσα στους αιώνες.

Στην ακμή του αρχαίου πολιτισμού οι πιο σημαντικοί γλύπτες – Φειδίας, Πραξίτελης, Σκόπας και πολλοί άλλοι – έχουν χρησιμοποιήσει τον λυχνίτη στα διάσημα γλυπτά τους. Και ως υπόγεια λατομεία θεωρούνται μοναδικά στον κόσμο, ένα αληθινό μνημείο της παγκόσμιας κληρονομιάς.

Ο αρχαιολογικός χώρος των αρχαίων λατομείων περιλαμβάνει το λατομείο των Νυμφών με τρεις στοές και το λατομείο του Πανός με δύο στοές – η μία σε καλή κατάσταση αλλά η άλλη έχει καταρρεύσει – καθώς και έξι άλλες στοές που δεν έχουν ακόμα εξερευνηθεί και τα ερείπια βιομηχανικών κτιρίων από την εκμετάλλευση του 19^{ου} αιώνα. Όλα μέσα σε ένα μαγευτικό φυσικό περιβάλλον.

Όμως, η σημερινή κατάσταση είναι λυπηρή. Οι αρχαίες στοές είναι παραμελημένες και μη επισκέψιμες – μια πηγή συνεχούς απογοήτευσης των χιλιάδων επισκεπτών στην Πάρο. Ο ευρύτερος χώρος δείχνει σημεία εγκατάλειψης και τα σύγχρονα γειτονικά λατομεία λειτουργούν κατά τρόπο που θεωρείται από πολλούς ότι δημιουργεί κίνδυνο κατάρρευσης των αρχαίων στοών και καταστροφής του μνημείου.

Εδώ και πολλά χρόνια το θέμα αυτό δεν έχει αντιμετωπιστεί αποφασιστικά από κανέναν από τους αρμόδιους φορείς. Γι' αυτό έχει ξεκινήσει μια πρωτοβουλία τοπικών φορέων για τη διάσωση, προστασία και ανάδειξη του μνημείου και του αρχαιολογικού χώρου των λατομείων.

Το αρχαιολογικό πάρκο, ψηφιακό μουσείο και τα άλλα πολλά που μπορούν να δημιουργηθούν θα έχουν τεράστιες δυνατότητες να συμβάλουν στη γενικότερη ποιοτική ανάπτυξη του νησιού.

Σ' αυτό το πλαίσιο, οργανώνεται αυτή η ημερίδα με σκοπό να ενεργοποιηθούν όλοι οι τοπικοί φορείς και να μπουν τα θεμέλια για ένα πρόγραμμα δράσης για την προστασία και ανάδειξη των αρχαίων λατομείων της Πάρου με αυτούς στόχους και άμεσες καθώς και μακροχρόνιες δράσεις.

Έκδοση για τα Αρχαία Λατομεία

Ιστορικά αρχεία και μελέτες για την ανάδειξη τους

Εγκαίνια: Παρασκευή 15/11/2019 στις 19.00,
Σάββατο και Κυριακή 16-17/11/2019,
10.00 - 20.00

Στο χώρο του Πολιτιστικού Συλλόγου «Αρχίλοχος»

Πρόγραμμα / Σάββατο 16 Νοεμβρίου 2019

10:30 Υποδοχή / Εγγραφή συμμετεχόντων

Προεδρία & συντονισμός ημερίδας: Έλενα Κόρκα, Επίτιμη Γενική Διευθύντρια Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς, Μέλος ΔΣ Ελληνικού και Διεθνούς ICOMOS, Πρόεδρος Ελληνικής Επιτροπής Μπλε Ασπίδας

11:00 Έναρξη / Χαιρετισμοί

Καλοσώρισμα:

- Γιώργος Βλαντάς, Πρόεδρος Φίλων της Πάρου

Χαιρετισμοί:

- Μάρκος Κωβαίος, Δήμαρχος Πάρου
- Κώστας Μπιζάς, Έπαρχος, Αντιπεριφερειάρχης Υγείας

Εισαγωγή: Η πολλαπλή διάσταση του θέματος και ο σκοπός της ημερίδας

- Χάρης Μαρτίνος, Εκπρόσωπος της Οργανωτικής Επιτροπής

Η ολοκληρωμένη προστασία και ανάδειξη της αρχαιολογικής κληρονομιάς του κυκλαδικού αρχιπελάγους από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Κυκλάδων

- Δημήτρης Αθανασούλης, Έφορος Αρχαιοτήτων Κυκλάδων

1^η Ενότητα: Ευρεία επιστημονική προσέγγιση του θέματος

11:45 Η αρχαιολογική σημασία των αρχαίων λατομείων μαρμάρου της Πάρου

Ο αρχαιολογικός πλούτος της Πάρου και τα αρχαία λατομεία της

- Προβολή συνέντευξης **Φωτεινής Ζαφειροπούλου**, Επιτ. Εφόρου Αρχ. Κυκλάδων
- Παρέμβαση **Μανόλη Κορρέ**, Ομοτ. Καθ. ΕΜΠ, Μέλος Ακαδημίας Αθηνών

12:15 Προοπτικές και δυνατότητες ανάδειξης αντίστοιχων μνημειακών συνόλων

Διεθνής εμπειρία - Προστασία και ανάδειξη της υπόγειας πολιτιστικής κληρονομιάς: Το Ευρωπαϊκό πρόγραμμα Underground4Value

- **Giuseppe Pace**, Συντονιστής προγράμματος Underground4Value, Institute of Mediterranean Studies, National Research Council of Italy

Ψηφιακή διαχείριση πολιτισμικής κληρονομιάς: αναδυόμενες τεχνολογίες από την καταγραφή και τεκμηρίωση έως την ανάδειξη

- **Γιώργος Καρυδάκης**, Επικ. Καθηγητής, Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

13:00 Η ευρύτερη σημασία των λατομείων της Πάρου

Η Παρία Λίθος: Από το κέντρο του Αιγαίου στον κόσμο της Μεσογείου

- **Ντόρα Κατσωνοπούλου**, Καθηγήτρια Αρχαιολογίας, Πρόεδρος ΙΑΠΚ

Η Παρία λίθος στη Βίβλο και τους Πατέρες της Εκκλησίας και εκκλησιαστικούς συγγραφείς της Βυζαντινής περιόδου.

- **Αριστείδης Βαρριάς**, Th.M., C.P.E., Δρ. Θεολογίας, Γλύπτης

Η σημασία των λατομείων για τους ανθρώπους της Πάρου.

- **Χρίστος Γεωργούσης**, Εκπαιδευτικός

14:00 – 15.00 Ελαφρύ γεύμα

Προβολή ντοκιμαντέρ «**Αρχαίο λατομείο μαρμάρου Πάρου**», Σκηνοθεσία: Γιάννης Κασπίρης, πηγή «ΑΡΧΕΙΟ ΕΡΤ Α.Ε.»

2^η ενότητα: Δυνατότητες προστασίας και ανάδειξης των αρχαίων στοών και του ευρύτερου αρχαιολογικού και ιστορικού χώρου στο Μαράθι

15:00 Το έργο και ο σχεδιασμός της ΕΦΑ Κυκλάδων για την προστασία των αρχαίων λατομείων της Πάρου

- **Απόστολος Παπαδημητρίου**, Αρχαιολόγος ΕΦΑ Κυκλάδων – **Γεωργία Παπαδοπούλου**, Προϊσταμένη Τμήματος Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων και Μουσείων ΕΦΑ Κυκλάδων

Τα αρχαία λατομεία της Πάρου και οι εγκαταστάσεις της εταιρείας Μαρμάρων Πάρου του 19^{ου} αιώνα: Πρόταση προστασίας και ανάδειξης

- **Χρήστος Τάκος**, Αρχιτέκτων

15:30 1^ο Στρογγυλό τραπέζι: Προτάσεις και πρωτοβουλίες για την προστασία και ανάδειξη των αρχαίων στοών

- **Συντονίστρια: Γεωργία Παπαδοπούλου**, Προϊσταμένη Τμήματος Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων και Μουσείων ΕΦΑ Κυκλάδων
- **Πάνελ: Βλάσης Σφυρόερας**, Επίτιμος Πρόεδρος «Φίλοι της Πάρου», **Σπύρος Μητρογιάννης**, Πολιτιστικός Σύλλογος «Αρχίλοχος», **Ντόρα Κατσωνοπούλου**, Πρόεδρος ΙΑΠΚ, **Γιώργος Καρυδάκης**, Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

16:30 2^ο Στρογγυλό τραπέζι: Προτάσεις και πρωτοβουλίες για την αξιοποίηση του ευρύτερου αρχαιολογικού χώρου

- **Συντονιστής: Γιάννης Μητσούλης**, Προϊστάμενος Τμήματος Αρχαιολογικών Έργων και Μελετών ΕΦΑ Κυκλάδων
- **Πάνελ: Μάρκος Κωβαίος**, Δήμαρχος Πάρου, **Γιάννος Κουράγιος**, Αρχαιολόγος ΕΦΑ Κυκλάδων, **Κώστας Ροκονίδας**, Δημοτικός Σύμβουλος, Επικεφαλής της «Λαϊκής Συσπείρωσης Πάρου», **Χρήστος Τάκος**, Αρχιτέκτων, **Άννα Κάγκανη**, Μέλος ΔΣ «Φίλοι της Πάρου»

17:30 Σύνοψη πεπραγμένων και πορίσματα της Ημερίδας

- **Δημήτρης Αθανασούλης**, Έφορος Αρχαιοτήτων Κυκλάδων
- **Ντόρα Κατσωνοπούλου**, Πρόεδρος ΙΑΠΚ
- **Εκπρόσωπος της Οργανωτικής Επιτροπής**

18:00 Λήξη

Οργανωτική Επιτροπή

Φίλοι της Πάρου:
Άννα Κάγκανη, Μέλος ΔΣ ΦτΠ & Αντιπρόεδρος ΙΑΠΚ
Μαρουσώ Μπούρα, Αντιπρόεδρος ΦτΠ
Βλάσης Σφυρόερας, Επίτιμος Πρόεδρος ΦτΠ

Πολιτιστικός Σύλλογος «Αρχίλοχος»:
Σπύρος Μητρογιάννης, τ. Πρόεδρος Αρχίλοχου & Μέλος ΔΣ ΙΑΠΚ

Δήμος Πάρου:
Κωνσταντίνα Αλιπράντη, Σύμβουλος Δημ. Πάρου
Ελένη Τριπολιτσιώτη, Σύμβουλος Δημ. Πάρου

Συντονισμός:
Χάρης Μαρτίνος, Μέλος ΦτΠ